

Td မ့တမ့ၢ် Tdap

(တၢ်ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ် - တၢ်သးအံး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ် - တၢ်သးအံး - တၢ်ကူးဖးထီၣ်)

ကသံၣ်ဒီးသဒၢ

တၢ်လၢနကြးသ့ၣ်ညါ -

တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်တၢ်လၢကသံၣ်ဒီးသဒၢတၢ်ဆါ တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်တၢ်လၢကသံၣ်ဒီးသဒၢတၢ်ဆါ တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်တၢ်လၢကသံၣ်ဒီးသဒၢတၢ်ဆါ တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်တၢ်လၢကသံၣ်ဒီးသဒၢတၢ်ဆါ
Many Vaccine Information Statements are available in Spanish and other languages.
See www.immunize.org/vis.

၁. ဘၣ်မနုၤအယီၤဘၣ်ဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢလဲၣ်.

တၢ်ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ်, တၢ်သးအံး မ့တမ့ၢ် တၢ်ကူးဖးထီၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့တမ့ၢ်တၢ်ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ်အနးသ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ် (ခၢ်ကျါတၢ်တံၢ်) န့ၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် ယုၤညၣ်ထုးယံး ဒီးတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢအဆိၣ်ထီၣ်လၢနီၣ်ဒီးတၢ်ဂၢၤညါန့ၣ်လီၤ.

- တၢ်လၢအကထီၣ်သ့တဖၣ်မ့ၢ်ပဲ ယုၤညၣ်လၢအဆိၣ်လၢခိၣ်ဒီး ကိၣ်ဘိတဖၣ်ဆိၣ်ထီၣ်အယီၤ ပုၤဆါအိၣ်ထီၣ်ကိၣ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် ယုၤလီၤ, မ့တမ့ၢ် တဘျီတခီၣ်ကသၢတန့ၣ်ဘၣ်လဲၣ်လီၤ. တၢ်ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ်မၤသံပုၤလၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်ဆါ ၅ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤသ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သးအံးကိၣ်ယုၤဘိညါန့ၣ် ဆိၣ်ထီၣ်ပဲ တၢ်သလီၤဖးတီၣ်တဖၣ် ကးဘၢကိၣ်ယုၤဘိလၢအလီၢ်ခဲတခီၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.

- တၢ်လၢအကထီၣ်သးသ့န့ၣ်မ့ၢ်ပဲ - တၢ်ကသၢကီၤ, တၢ်လီၤ ဘျုး, သးယျါပတုၣ်မၤတၢ် မ့တမ့ၢ် စူးကံၣ်သးသ့န့ၣ်လဲၣ်လီၤ.

တၢ်ကူးဖးထီၣ် (တၢ်ကူးသးအံး) ကူးပဲနးမးဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကီၤ တၢ်ခဲလၢတၢ်ကသၢ, တၢ်ဘျီဒီးမၤတံၢ်တၢ်မံတၢ်ဂဲၤန့ၣ်လီၤ.

- လၢတၢ်ဆါအယီၤ နီၣ်ခိၣ်ပုၤတယၢ်လီၤ, ကီၤဆံၣ်တန့ၣ်, ဂုၤယံးတၢ်, ဒီးကူးနးမးလီၤ. ပုၤဒိၣ်ထီၣ်သီ ၁၀၀ အကျါ ၂ ဂၤဒီးပုၤသးပုၤ ၁၀၀ အကျါ ၅ ဂၤလၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်ကူးဖးထီၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆါ (မ့တမ့ၢ်) ဆိၣ်ဒီးတၢ် ဆူးတၢ်ဆါလၢ အယီၤပိၣ်ထွဲထီၣ်အခဲဒီးအမ့ၢ် ပသိၣ်တၢ်ခုၣ်ဘၣ် ဒီးတၢ်သံတၢ်ပုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆါသၢကလုၣ်အိၣ်ထီၣ်ပဲခိၣ်ဖျဲးထံၣ်ရံၤတဖၣ်လီၤ. တၢ် သးဘၢဒီးတၢ်ကူးဖးထီၣ်တဖၣ်ဂၤလီၤအသးအူ ပုၤတဂၤအူတဂၤအဆိၣ်လီၤ. တၢ်ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ်တခီၣ်ကထီၣ်အသးခိၣ်ဖျဲးတၢ်ဘၣ်ကူး, ဘၣ်ကူး မ့တမ့ၢ် တၢ်ပုၤလီၤတဖၣ်လီၤ.

လၢကီၤအဲၣ်ဂၤကပုၤ တချုးလၢအဆိၣ်ဒီးကသံၣ်ဒီးသဒၢတဖၣ်န့ၣ် ကိၣ်ယုၤဘိညါန့ၣ်ဒီးတၢ်ကူးဖးထီၣ်တဖၣ်ဆိၣ်ထီၣ်ပဲ တန့ၣ်တဘျီ ၂၀၀, ၀၀၀ ယုၤယုၤဒီးတၢ်ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ်တခီၣ်ကထီၣ်တဘျီလၢအက ယၢတဖၣ်အကယၢန့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ပဲန့ၣ် တၢ်ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ်ဒီး တၢ်သးဘၢဒီးကိၣ်ယုၤဘိညါန့ၣ်တၢ်ဆါအိၣ်ထီၣ်ပဲ ၉၉ မျးကယၢဒီးတၢ် ကူးဖးထီၣ်န့ၣ်၅၀လီၤပဲ ၉၂ မျးကယၢလီၤ.

ပုၤဖိသၣ် ၆ နံၣ်ဒီးဆူအဖိလၢတဖၣ်မၤန့ၣ် DTaP ကသံၣ်ဒီးသဒၢ လၢကဒီးသဒၢအိၣ်လၢ တၢ်ဆါသၢမၤအဂီၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဖိသၣ်နီၣ်ဒိၣ် ပုၤဒိၣ်ထီၣ်သီဒီးပုၤသးပုၤတဖၣ်ဖျဲးကိၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်ဒီးသဒၢန့ၣ်လီၤ.

၂. ကသံၣ်ဒီးသဒၢလၢပုၤဒိၣ်ထီၣ်သီပုၤသးပုၤတဖၣ်အဂီၢ် - Td ဒီး Tdap

ကသံၣ်ဒီးသဒၢအိၣ်ပဲခဲလၢက ဒီးသဒၢ ပုၤလၢအသးအိၣ် ၇ နံၣ်ဒီး ပုၤန့ၣ်အန့ၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်ဆါတဖၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ-

- Td ကသံၣ်ဒီးသဒၢန့ၣ် တၢ်စူးကါအိၣ်တဘျီန့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါဒီးသဒၢပုၤလၢ တၢ်ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ်ဒီး တၢ်သးဘၢဒီး ကိၣ်ယုၤဘိညါန့ၣ်တၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ.
- Tdap ကသံၣ်ဒီးသဒၢန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အန့ၣ်လၢ ၂၀၀၅ နံၣ် အပုၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါမ့ၢ်ပဲ ကသံၣ်ဒီးသဒၢအဆိၣ်ကတၢ်တခါ လၢပုၤဒိၣ်ထီၣ်သီဒီးပုၤနီၣ်ဒိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လၢအဒီးသဒၢအဲၣ်သ့ၣ် လၢတၢ်ကူးဖးထီၣ်ဒီးတၢ်ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ်ဒီးတၢ်သးဘၢဒီးကိၣ်ယုၤဘိညါန့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢကဆဲးအ့ၣ်ထီၣ် Td ကသံၣ်အဂီၢ်ကိး ၁၀ နံၣ်ဒီး န့ၣ်လီၤ. Tdap န့ၣ်တၢ်ဆဲးန့ၣ်အိၣ်ထီၣ်တဘျီလီၤ.

၃. ကသံၣ်ဒီးသဒၢမနုၤဒီးအခါပဲလဲၣ်.

သးနံၣ် ၇ နံၣ်တုၤ ၁၈ နံၣ်

- တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်ကဆဲး Tdap ပဲအသးအိၣ် ၁၁ နံၣ် မ့တမ့ၢ် ၁၂ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်အံၤတၢ်ဆဲးန့ၣ်အိၣ်ထီၣ်ပဲအသး အိၣ် ၇ နံၣ်ပဲတဆဲးဘၣ် DTaP တဘျီ မ့တမ့ၢ် အါဘျီဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

Td & Tdap VIS - Karen - (1/24/2012)

- ပုၤဖိသၣ်ဒီးပုၤဒိၣ်ထီၣ်သီတဖၣ်လၢအတဆဲးဘၣ် DTaP ခဲလၢဂဲၤခဲအုၣ်အသးအိၣ် ၇ နံၣ်ဘၣ်န့ၣ် ကဘၣ်ဆဲးပုၤပဲခိၣ်ဖျဲး စူးကါပဲ Td ဒီး Tdap တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

သးနံၣ် ၁၉ နံၣ်ဆူအဖိခိၣ်

- ပုၤသးပုၤကိးဂၤဒဲးကြးဆဲးကသံၣ်ဟ့ၣ်အ့ၣ်ထီၣ်ကသံၣ်ဂံၢ် Td ကိးအ နံၣ် ၁၀ ဒဲးန့ၣ်လီၤ. ပုၤသးပုၤလၢအသးနံၣ် ၆၅ နံၣ်ဆူအဖိလၢဒီးတဆဲးဘၣ်ဒီး Tdap တဖၣ်ကဘၣ်ဆဲး Tdap တဘျီဒီး တၢ်ဟ့ၣ်အ့ၣ်ထီၣ်ကသံၣ်ဂံၢ်ဘါအသးန့ၣ်လီၤ.

- ပုၤသးပုၤတဖၣ် (လၢအပၣ်ယုၤဒီးပိၣ်မ့ၢ်လၢအကဆိၣ်ထီၣ်ဒီး ဟူးသးဒီးသးပုၤ ၆၅ နံၣ်ဆူအဖိခိၣ်) လၢအမ့ၢ်လၢပဲလၢက ကဆိၣ်ဘူးဘၣ်ဒီး ဖိသၣ်လၢအသးစံၣ်န့ၣ် ၁၂ လိတဖၣ်ကဘၣ်ဆဲး Tdap တဘိလၢကဒီးသဒၢဖိသၣ်လၢတၢ်ကူးဖးထီၣ် အဂီၢ်လီၤ.

- ပုၤမၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဆိၣ်အ့ၣ်အိၣ်ချုၤလၢအဘၣ်ရဲလိၣ်သးဘူးဘူး တၢ်တၢ်ဒီးပုၤဆူးပုၤဆါလၢ တၢ်ဆါဟံၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ် ဒၢးတဖၣ်ကဘၣ်ဆဲး Tdap တဘိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒီးသဒၢပဲတၢ်ဘၣ်ဒီးပဲအလီၢ်ခဲ

- ပုၤလၢအဘၣ်ကူးဘၣ်ကူး မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်အုၣ်အိၣ်ဘၣ်အိၣ်န့ၣ် ဘၣ် သ့ၣ်သ့ၣ်ကလိၣ်ဘၣ်ပဲ Td မ့တမ့ၢ် Tdap လၢကဒီးသဒၢတၢ် ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ်အတၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဘၣ်ဆဲးန့ၣ် Tdap ဆူပုၤတဂၤလၢလၢ တဆဲးဘၣ်ကသံၣ်နီၣ်တဘျီ ဒီးဘၣ်န့ၣ် လီၤ. တၢ်ကစူးကါ Td ပဲ Tdap တဆိၣ်ဘၣ်အလီၢ်. မ့တမ့ၢ်လၢ -

- ပုၤတဂၤလၢလၢအဆဲး Tdap ဝဲလဲ
- ပုၤဖိသၣ်လၢအသးအိၣ် ၇ နံၣ်တုၤ ၉ နံၣ်လၢအဆဲး DTaP ကသံၣ်ဆဲးတဖၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲ, မ့တမ့ၢ်
- ပုၤသးပုၤ ၆၅ နံၣ်ဒီးပုၤန့ၣ်အန့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

ပိၣ်မ့ၢ်လၢအိၣ်ဒီးဟူးသး

- ပိၣ်မ့ၢ်လၢအိၣ်ဒီးဟူးသးလၢအတဆဲးဘၣ် Tdap နီၣ်တဘျီဘၣ် န့ၣ်, ကြးဆဲးပဲတဘျီပဲ (ဟူးသးအိၣ်ကတီၢ်) အန့ၣ် ၂၀ နံၣ် ဒီး မ့တမ့ၢ် ပဲ ခွဲလၢအတီၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. ပဲအဲၣ်သ့ၣ်ဒၢအခါမ့ၢ်တဆဲး ဘၣ်ပဲ Tdap အခါကဘၣ်ဆဲးပဲတဘျီပဲအဆိၣ်ဖျဲးဝဲအလီၢ်ခဲ န့ၣ်လီၤ. ပုၤမိၢ်ဒၢလၢ အဒီးန့ၣ်တုၤ Tdap ဒီး လိၣ်ဘၣ်ကသံၣ်ဒီးသဒၢ ခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သးဘၢဒီးကိၣ်ယုၤဘိညါန့ၣ်ပဲအိၣ်ဒီး အဟူးအသးအခါ ကြးဆဲး ပဲ Td န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ် Tdap မ့တမ့ၢ် Td တဘျီယီၤဒီးကသံၣ်ဒီးသဒၢ အဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄. ပုၤတဂၤနီၣ်တကြးဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢ မ့တမ့ၢ် ကြးဆိၣ်ခိးဝဲ

- ပုၤတဂၤလၢလၢအဆိၣ်ဒီးသ့ၣ်တဘၣ်လိၣ်ပဲအဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢတၢ်ဆါခၢ်အ့ၣ်တၢ်တံၢ်, တၢ်သးဘၢဒီးကိၣ်ယုၤဘိညါန့ၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကူးဖးထီၣ်တဖၣ်ကြးဆိၣ်ဆဲး Td မ့တမ့ၢ် Tdap ဘၣ်.

- ပုၤတဂၤလၢလၢအဆိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်တဘၣ်လိၣ်လၢ တၢ်ပိးတၢ် လိလၢအဆိၣ်လၢကသံၣ်ဒီးသဒၢတဖၣ်အပုၤနးနးကလိၣ်န့ၣ် တကြးဆိၣ်ဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢဘၣ်. တဘၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ပဲ ပုၤလၢအဆဲးကသံၣ်တဂၤအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်တဘၣ်လိၣ်ပဲအနးနးကလိၣ်အခါန့ၣ်တက့ၢ်.

- ပုၤတဂၤလၢလၢအသးသပုၤကွၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ထီၣ်အိၣ် ယံၣ်ယံၣ်ထၢထၢ မ့တမ့ၢ် ခဲအံၤခဲအံၤပဲအဆဲးကသံၣ် DTP မ့တမ့ၢ် DTaP ဝဲအလီၢ်ခဲ ၇ သီန့ၣ် တကြးဆိၣ်ဆဲးကသံၣ် Tdap, မ့တမ့ၢ် ဘၣ်လၢအိၣ်ဒီး တၢ်ဂုၤလၢတၢ်ထီၣ်န့ၣ် ကသံၣ် ဒီးသဒၢဘၣ် အယီၤလီၤ. ပုၤတဖၣ်အံၤဆဲး Td သ့လီၤ.

- တဲဘၣ်နကသံၣ်သရၣ်ဖဲပုၤအံၤဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကသံၣ်ဒီးသဒါအံၤ-
  - အိၣ်ဒီးထိးပျၢၣ်တၢ်ဆါ မ့တမ့ၢ် ထူၣ်ပျၢၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အဂၤ အခါ,
  - အိၣ်ဒီး တၢ်ညိးထီၣ်လၢအနး မ့တမ့ၢ် တၢ်ပူၤလီၤလၢအနး ဝဲတၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒီးသဒါ DTP, DTaP, DT, Td မ့တမ့ၢ် Tdap လၢအပူၤကွၢ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ်
  - အိၣ်ဒီး Guillain Barré (GBS) တၢ်ဆါပနီၣ် တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအဆူၤအဆါဖဲအကြး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါလၢအနးတဖၣ်ဖဲ နံၤသီလၢနကဆဲးကသံၣ်န့ၣ်န ကြးအိၣ်ဒီးတၢ်တုၤလၢတၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဖျၢၣ်န့ၣ် ဘျၢက့ၤတစု တချးလၢနဆဲး Tdap မ့တမ့ၢ် Td ကသံၣ် ဒီးသဒါန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအဆါတဆဲးတက့ၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် အလီၤကီၢ် ထီၣ်တဆဲးတက့ၢ်တဖၣ်န့ၣ် ဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒါအံၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

၅. တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်မနုၤတဖၣ်ဖဲအိၣ်ထီၣ်သ့ၣ်လၢ Tdap ဒီး Td ကသံၣ်ဒီး သဒါတဖၣ်အယိၣ်လဲၣ်.

ကသံၣ်ဒီးသဒါအံၤ, ဒ်ကသံၣ်အဂၤအသိး, ထီၣ်ဘိကထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် တဆဲးတက့ၢ်လၢ သးသမ့အတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်ဒီဖျိတၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီး သ့ၣ်အတၢ်ခိၣ်ဆါတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အဂၤလၢအနးတဖၣ်လီၤ.

တၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢတၢ်လီၤယံၤသးပုၤနီၣ်ကွၢ်သးဒီးတၢ်ဆါအဂၤလၢ အဘၣ်ထွဲတဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ခိၣ်တယုၤန့ၣ်တပျၢၣ်တဖၣ်) ကထီၣ်ဝဲ သ့ၣ် တၢ်က့ၤစါယါဘျၢတၢ်အဆါကတီၢ် ပၣ်ယုာ်ဒီး တၢ်ဆဲးကသံၣ် ဒီးသဒါတဖၣ်ဝဲအလီၤခဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆူၣ်နီၤ မ့တမ့ၢ် မံၣ်နီၤလီၤ ၁၅ မံးနး ဝဲနဆဲး ကသံၣ်ဒီးသဒါအံၤ ဝဲအလီၤခဲ. န့ၣ် ကမၤစၢၤန့ၣ်လၢ နသးဖျၢၣ်မၤတၢ်သ့ၣ်တပုာ်တက့ၢ် ဒီးဘၣ်ဒီဖျိန့ၣ်လီၤယံၤအယိၣ် ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တဲဘၣ်န ကသံၣ်သရၣ်ဖဲနပုၤဆါအခိၣ်မ့ၢ် မ့တမ့ၢ် ခိၣ်သ့ၣ်ယံၤမူၤတဖၣ်တဖၣ်. မ့တမ့ၢ် ဗဲၣ်မူၤ မ့တမ့ၢ် နၢကလံၤသီၣ် န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဒီးန့ၣ် တၢ်ဆါခၢ်အုၣ်တံာ် - တၢ်သးအံး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါကူၤဖး ထီတဖၣ်န့ၣ်ဒုးအိၣ် ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအနးနးကလံာ်တဖၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဒီး ဝဲနဆဲး Td မ့တမ့ၢ် Tdap ကသံၣ်ဒီးသဒါခဲခါလၢဂၢၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအလဲအဆိၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်ဆဲး Td ဒီး Tdap ကသံၣ်ဒီးသဒါ တဖၣ်ဝဲအလီၤခဲတဖၣ် မ့ၢ်လဲၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တဆဲးတက့ၢ်တဖၣ်

(တၢ်တူၢ်ဘၣ်အံၤ ဘၣ်ဆၣ်တမၤတံာ်တံာ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂၤတဖၣ်ဘၣ်)

Tdap

- ဆါတကံတကး (ပုၤဒိၣ်ထီၣ်သီ ၄ ဂၤအကျါ ၃ ဂၤဒီး ပုၤနီၣ်ဒိၣ် ၃ ဂၤအကျါ ၂ ဂၤ)
- ထီၣ်ဂီၤ မ့တမ့ၢ် ညိးထီၣ်ဖဲတၢ်ဆဲးလီၤကသံၣ်အလီၤ (၅ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ)
- တၢ်လီၤကီၢ်ထီၣ်တဆဲးတက့ၢ် စုၤန့ၣ်ဒီး 100.4°F (ပုၤဒိၣ်ထီၣ် သီ ၅၅ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ ဒီး ပုၤနီၣ်ဒိၣ် ၁၀၀ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ)
- ခိၣ်မူၤန့ၣ်မူၤ (ပုၤဒိၣ်ထီၣ်သီ ၁၀ ဂၤအကျါ ၄ ဂၤ ဒီး ပုၤနီၣ်ဒိၣ် ၁၀ ဂၤအကျါ ၃ ဂၤ)
- တၢ်လီၤဘျးလီၤဘျါ (ပုၤဒိၣ်ထီၣ်သီ ၃ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ ဒီး ပုၤနီၣ်ဒိၣ် ၄ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ)
- သးကလံၤကလံၤ, ဘျး, တၢ်ဟၢဖၢလူ, ဟၢဖၢဆါ (ပုၤဒိၣ်ထီၣ် သီ ၄ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ ဒီး ပုၤနီၣ်ဒိၣ် ၁၀ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ)
- တၢ်ဂီၢ်ကနီၣ်ကစုၣ်, နီၢ်ခိၣ်ပုၤတကံတကး, စုဆါခိၣ်ဆါညိး, တၢ်ထီၣ်ထါ, မိၢ်ပုၤချဲထီၣ် ညိးထီၣ် (တကဲထီၣ်ညိးန့ၣ်)

Td

- ဆါတကံတကး (၁၀ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ)
- ထီၣ်ဂီၤ မ့တမ့ၢ် ညိးထီၣ်ဖဲတၢ်ဆဲးလီၤကသံၣ်အလီၤ (၃ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ)
- တၢ်လီၤကီၢ်ထီၣ်တဆဲးတက့ၢ် (တုၤလၢ ၁၅ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ)
- ခိၣ်မူၤန့ၣ်မူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်လီၤဘျးလီၤဘျါ (တကဲထီၣ်ညိးန့ၣ်)

တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တဆဲးတဖၣ်

(မၤတံာ်တံာ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂၤတဖၣ်, ဘၣ်ဆၣ်တလိာ်ကသံၣ်အတၢ်ကူၤစါယါဘျၢဘၣ်)

Tdap

- ဆါဖဲတၢ်ဆဲးလီၤကသံၣ်အလီၤ (ပုၤဒိၣ်ထီၣ်သီ ၂၀ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤဒီး ပုၤနီၣ်ဒိၣ် ၁၀၀ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ)
- ဂီၤထီၣ် မ့တမ့ၢ် ညိးထီၣ်ဖဲတၢ်ဆဲးလီၤကသံၣ်အလီၤ (ပုၤဒိၣ် ထီၣ်သီ ၁၆ ဂၤ အကျါ ၁ ဂၤဒီးပုၤနီၣ်ဒိၣ် ၂၅ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ)
- တၢ်ကီၢ်ထီၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဒီး 102°F (ပုၤဒိၣ်ထီၣ်သီ ၁၀၀ အကျါ ၁ ဂၤ ဒီး ပုၤနီၣ်ဒိၣ် ၂၅၀ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ)
- ခိၣ်မူၤ (၃၀၀ ဂၤအကျါ ၁ ဂၤ)
- သးကလံၤ, ဘျး, ဟၢဖၢလူ, ဟၢဖၢဆါ (ပုၤနီၣ်ဒိၣ် ၁၀၀ အကျါ ၃ ဂၤ ဒီး ပုၤနီၣ်ဒိၣ် ၁၀၀ အကျါ ၁ ဂၤ)

Td

- တၢ်ကီၢ်ထီၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဒီး 102°F (ကဲထီၣ်စုၤဒိၣ်မး)

Tdap မ့တမ့ၢ် Td

- ညိးထီၣ်ဖဲစုၤန့ၣ်, ဝဲတၢ်ဆဲးလီၤကသံၣ်အလီၤ (၁၀၀ ဂၤအကျါ ထီၣ်ဘးတုၤ ၃ ဂၤ)

တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအနးတဖၣ်

(မၤတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂၤလၢအမၤဝဲညိးန့ၣ်တဖၣ် တသ့ဘၣ်- လိာ်ဘၣ်ကသံၣ်ကသီတၢ်မၤစၢၤ)

Tdap မ့တမ့ၢ် Td

- ညိးထီၣ်, ဆါနးနးကလံာ်, သ့ၣ်လီၤ ဒီး ထီၣ်ဂီၤဖဲစုၤန့ၣ် ဝဲတၢ်ဆဲးလီၤကသံၣ်အလီၤ (ကဲထီၣ် စုၤဒိၣ်မး).

တၢ်သ့ၣ်တဘၣ်လိာ်တၢ်ဆါနးနးကလံာ်အတၢ်ခိၣ်ဆါတဖၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲ သ့ၣ်ဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒါ တမံၤလၢလၢဝဲအလီၤခဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အံၤကဲထီၣ်ဝဲသ့ၣ်စုၤန့ၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ် ကသံၣ်ဒီးသဒါအဘျီတက့ၢ် အပူၤထဲတဘျီစါန့ၣ်လီၤ.

၆. တၢ်မနုၤတဖၣ်လၢ ကဘၣ်မၤအသးဝဲ ကသံၣ်အတၢ်ဒိဘၣ် နးနးကလံာ်တဖၣ် ဖဲအိၣ်ထီၣ်အခါန့ၣ်လဲၣ်.

ယကဘၣ်ယုထီၣ်န့ၣ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်လၢ အတညီန့ၣ်ကဲထီၣ်အသးဒ်အမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်တဘၣ်လိာ်လၢ အနး မ့တမ့ၢ် တၢ်ကီၢ်ထီၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီး ကသံၣ် အတၢ်ဒိဘၣ် ခိၣ်နီၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်လၢ မ့ၢ်အိၣ် ထီၣ်တဖၣ်ပၣ်ယုာ်ဒီး **တၢ်ကသါကီၢ်ခဲ, ကီၢ်စါ, ကလုာ်သ့ၣ်ယး မ့တမ့ၢ် ကသါသီၣ်ဝဲဝဲ, ကသါချ့, တၢ်ဖဲးဘျၢကဖြူထီၣ်, ခိၣ်မူၤန့ၣ်မူၤ, ဗဲၣ်မံးလီၤကဆီလီၤဝါ** မ့တမ့ၢ် **ကီၢ်ယုာ်ညိးထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.**

ယကြးမၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.

- **ကီၢ်** ကသံၣ်သရၣ်, မ့တမ့ၢ် လဲၤကိးပုၤဒီးလဲၤဆူကသံၣ်သရၣ် အဆိၣ်တဘျီယီတက့ၢ်.
- **တဲဘၣ်** ကသံၣ်သရၣ်လၢ တၢ်မနုၤကဲထီၣ်အသး, မ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်သီ ဒီးတၢ်ဆါကတီၢ်ဒီးတၢ်ကဲထီၣ်သး, ဒီးဝဲတၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒီးသဒါ အခါဖဲလဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- **မၤ** ပုၤလၢအဟ့ၣ်န့ၣ် တၢ်မၤစၢၤလၢ ကဟံဖျါထီၣ်တၢ်ဆါ အတၢ်ဒိ ဘၣ်ခိၣ်ဖျိ တၢ်တီၣ်ဖျါထီၣ် ကသံၣ်ဒီးသဒါအတၢ်ဒိဘၣ်မၤအသးလၢ အရ့ဒိၣ်တဖၣ် (VAERS) အလံာ်ဟံဖျါန့ၣ် တက့ၢ်. မ့တမ့ၢ် နဆူၤ လံာ်ဟံဖျါအံၤခိၣ်ဖျိ VAERS အပုာ်ယံၤသန့ၣ် **www.vaers.hhs.gov**, မ့တမ့ၢ် ကိး **1-800-822-7967** န့ၣ် တက့ၢ်.

VAERS တဟ့ၣ်န့ၣ်ကသံၣ်ကသီတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတဖၣ်ဘၣ်.

၇. ထံကီၢ်အတၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်လိး ကသံၣ်ဒီးသဒါအတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ

ထံကီၢ်ဖိကသံၣ်ဒီးသဒါတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး အတၢ်အိၣ်လိးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ (VICP) အံၤတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ၁၉၈၆ န့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအန့ၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးခိၣ်ဖျိကသံၣ်ဒီးသဒါန့ၣ် မၤလီ ဘၣ်ယးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၤသ့ ဒီးဘၣ်ယးဆိုးထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ် သ့ခိၣ်ဖျိ ကိး **1-800-338-2382** မ့တမ့ၢ် လဲၤကွၢ်ဖဲ VICP အပုာ်ယံၤသန့ၣ် ဖဲ **www.hrsa.gov/vaccinecompensation** တက့ၢ်.

၈. ယကဘၣ်လဲၤမၤလိအါထီၣ်ဒ်လဲၣ်.

- သံကွၢ်နကသံၣ်သရၣ်တက့ၢ်. အဝဲသ့ၣ်ကဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဆဲးကသံၣ် ဒီးသဒါအဒါဖဲ မ့တမ့ၢ် ကဟ့ၣ်ကူၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်လီၤအဂၤလၢ နကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ကိးနဟီၣ်ကစီၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်တၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်ဆိၣ်ချ့ဝဲၤကျဲၤတက့ၢ်.
- ဆဲးကျဲၤထံးလၢအပၤဆူၤတၢ်ဆူၤတၢ်ဆါဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဒီးသဒါ တဖၣ် (CDC) -
  - ကိး **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** မ့တမ့ၢ်
  - လဲၤကွၢ်ဖဲ CDC အပုာ်ယံၤသန့ၣ် **www.cdc.gov/vaccines**